

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અનામત રાખ્યા તા. ૧૨/૧૧/૨૦૨૫

જાહેર કર્યા તા. ૧૮/૧૧/૨૦૨૫

અમદાવાદ સ્થિત ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષ
આર/ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ રેફરન્સ નં. ૩/૨૦૦૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ.એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ પ્રણવ ત્રિવેદી

=====

અહેવાલ કરવાની મંજૂરી	હા	ના
	હા	

=====

કાઉન્સિલ ઓફ ઈનસ્ટિટ્યુટ ઓફ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા

વિરુદ્ધ

એસ.એન. વલેરા, એફ.સી.એ. મેસર્સ એસ.એન. વલેરા એન્ડ કું.

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજીકર્તા(ઓ) નં.૧ વતી સુશ્રી સ્વાતિ સોપારકર (૮૭૦) વતી શ્રી બી.એસ. સોપારકર

સામાવાળા(ઓ) નં.૧ વતી શ્રી અરૂણ એમ. જોશી (૧૧૨૪૭) વતી સુશ્રી મેઘા જાની

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ.એસ. સુપેહ્યા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ પ્રણવ ત્રિવેદી

સી.એ.વી. જજમેન્ટ

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ.એસ. સુપેહ્યા દ્વારા)

૧. સામાવાળાના સંદર્ભમાં ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૯ (ટૂંકમાં "ધ એક્ટ") ની કલમ ૨૧ (૫) હેઠળ પ્રસ્તુત સંદર્ભ. શ્રી એસ.એન. વલેરા, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ, કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ ઓફ ઇન્ડિયા (અહીં પછી કાઉન્સિલ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) દ્વારા બનાવવામાં આવ્યા છે.

૨. સામાવાળાને માધવપુરા મર્કન્ટાઇલ કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ, અમદાવાદ (ટૂંકમાં "બેંક") ના કેન્દ્રીય રજિસ્ટ્રાર દ્વારા નિયુક્ત કરવામાં આવ્યો હતો, જે બહુ-રાજ્ય સહકારી મંડળી અધિનિયમ, ૧૯૮૪ હેઠળ નોંધાયેલ છે.વર્ષ ૨૦૦૧માં એક મોટું કૌભાંડ થયું હતું, જે એમ. એમ. સી. બી. કૌભાંડ તરીકે જાણીતું છે.ગુજરાત રાજ્યના સહકારી મંડળીઓના રજિસ્ટ્રારે કેન્દ્રીય રજિસ્ટ્રારની સૂચના પર વર્ષ ૧૯૯૯-૨૦૦૦ માટે બેંકનું ફરીથી ઓડિટ ફાળવ્યું હતું. રી-ઓડિટ દરમિયાન, એવું જાણવા મળ્યું હતું કે સામાવાળાએ બેંકના ખાતાઓમાં ગંભીર ગેરરીતિઓ જાહેર કરી ન હતી અને તેની જાણ કરી ન હતી અને તે નાણાકીય નિવેદનમાં તેને જાણીતી સામગ્રી ખોટી નિવેદનો જાહેર કરવામાં

નિષ્ફળ ગયો હતો.એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે સામાવાળા બેંકના નાણાકીય નિવેદનોમાં હાજર રહેવા માટે જાણીતા ભૌતિક ખોટી નિવેદનોની જાણ કરવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો, જેની સાથે તે તેની વ્યાવસાયિક ક્ષમતામાં ચિંતિત છે, અને આમ, તેણે તેની વ્યાવસાયિક ફરજો નિભાવવામાં ઘોર બેદરકારી દર્શાવી હતી.ફરિયાદ મુજબ સામાવાળા સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપો ખૂબ જ ગંભીર પ્રકૃતિના હતા.વર્તમાન સંદર્ભમાં સંબંધિત તારીખો નીચે મુજબ છે:

તારીખ	ઘટના
૧૯/૦૯/૧૯૯૯	સામાવાળા ધી મલ્ટી સ્ટેટ કોઓપરેટિવ સોસાયટીઝ એક્ટની કલમ ૬૭ હેઠળ અને રજિસ્ટ્રારના હુકમ અન્વયે નાણાંવર્ષ ૧૯૯૯-૨૦૦૦ માટે માધવપુરા મર્કેન્ટાઇલ બેન્ક (એમ.એમ.સી.બી.) ના ઓડિટર તરીકે નિયુક્ત થયા હતા.
૨૦૦૧ નો શરૂઆતનો સમય	રજિસ્ટ્રારના ૨૦.૦૪.૨૦૦૧ ના આદેશ હેઠળ એમ.એમ.સી.બી.નું પુનઃ-ઓડિટ કરવામાં આવ્યું હતું, જે ગંભીર અનિયમિતતાઓ દર્શાવે છે.
૦૬/૦૩/૨૦૦૨	સંયુક્ત રજિસ્ટ્રાર, સહકારી મંડળીઓ એ પ્રતિવાદી વિરુદ્ધ ફરિયાદ કરી હતી.
૦૮/૦૪/૨૦૦૨	કાઉન્સિલ દ્વારા પ્રતિવાદીને તેમના જવાબ માટે ફરિયાદ મોકલવામાં આવી હતી.
૦૬/૦૭/૨૦૦૨	પ્રતિવાદીએ લેખિત નિવેદન અને રજૂઆત દાખલ કરી.
૧૭/૦૮/૨૦૦૨	ફરિયાદીએ સામો જવાબ રજૂ કર્યો
૦૬/૦૧/૨૦૦૩	સામાવાળાએ પોતાની ટિપ્પણીઓ રજૂ કરી
૨-૫/૦૨/૨૦૦૩	આઈ.સી.એ.આઈ. એ, સામાવાળાને દોષિત તારવતો, પ્રથમ દર્શનીય અભિપ્રાય ઘડ્યો
૦૭/૦૫/૨૦૦૩ થી ૨૫/૧૦/૨૦૦૪	શિષ્ટ સમિતિ સમક્ષ કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી પક્ષકારો સમક્ષ પ્રશ્નો અને તેના જવાબો મૂકવામાં આવ્યા
૧૬/૧૧/૨૦૦૪	શિષ્ટ સમિતિએ કાઉન્સિલને પોતાનો અહેવાલ રજૂ કર્યો
૩૧/૧૨/૨૦૦૪	સમિતિનો અહેવાલ બંને પક્ષકારોને મોકલી આપવામાં આવ્યો
૧૭/૦૧/૨૦૦૫ ૨૦/૦૧/૨૦૦૫	ફરિયાદી દ્વારા રજૂઆત

૧૭/૦૩/૨૦૦૫	સામાવાળાએ લેખિત રજૂઆત રજૂ કરી
૨૪/૦૩/૨૦૦૫	કાઉન્સિલે તારણ કાઢ્યું અને પ્રતિવાદીનું નામ ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે દૂર કરવા માટે માનનીય હાઈકોર્ટને ભલામણ કરી.

૩. સામાવાળા સામે ૧૬ આરોપો ઘડવામાં આવ્યા હતા અને તેમાંથી શિસ્ત સમિતિએ સામાવાળાને ૦૮ આરોપોમાં દોષિત ઠેરવતા ૧૬.૧૧.૨૦૦૪ પર પોતાનો અહેવાલ સુપરત કર્યો હતો. જેની વિગતો નીચે મુજબ છે:

અનુ.	ચાર્જ	કાઉન્સિલનો ચુકાદો	પરિશિષ્ટ-૨, ભાગ-૧ નો કલોઝ
૧	બેન્કે સી.આર.આર. અને એસ.એલ.આર. ગુણોત્તર જાળવ્યા નહોતા	દોષી નહિ	
૨	બેન્કે આર.બી.આઈ.ના પરિપત્ર મુજબ એસ.એલ.આર. ભંડોળના ૧૫% સરકારી જામીનગીરીઓમાં રોકાણ કર્યા નહિ	દોષી નહિ	
૩	હાઈપોથિકેશન સામેના ધિરાણોમાં અનિમિતતા	દોષી નહિ	
૪	લોન આપતી વખતે બેન્કે જરૂરી દસ્તાવેજો મેળવ્યા નથી	દોષી	(૫), (૬), (૭), (૮), (૯)
૫	બેન્કે શેરની જામીનગીરી સામે રૂ. ૧૦ લાખ થી વધુનું ધિરાણ કરી આર.બી.આઈ.ના પરિપત્રનો ભંગ કર્યો છે.	દોષી	(૫), (૬), (૭), (૮), (૯)
૬	ઋણધારકના શેર્સ સામેના માર્જિન મની ની વસૂલાત બાકી હતી	દોષી નહિ	
૭	અતિરિક્ત જામીનગીરી વિના મર્યાદા થી વધુની લોન આપવામાં આવી	દોષી નહિ	
૮ (૪)	બેન્કે તેની ભરપાઈ મૂડી અને અનામતો થી ૨૦% વધુ ધિરાણો કરી આર.બી.આઈ.ના પરિપત્રનો ભંગ કર્યો	દોષી	(૫), (૬), (૭), (૮), (૯)
૯	એફ.ડી. સામે વધુ લોન આપવામાં આવી	દોષી	(૮), (૯)

૧૦	દસ્તાવેજોની ચકાસણી વિના જમીન અને મકાન સામે ધિરાણો	દોષી નહિ	
૧૧	પૂરતા પૂરાવાની ગેરહાજરી અને પ્લાન્ટ અને મશીનરીની મૂલવણી નહિ	દોષી	(૮)
૧૨	વાહન લોન્સ મંજૂર કરવામાં અનિયમિતતાઓ	દોષી નહિ	
૧૩	એન.બી.એફ.સી. ને લોન મંજૂર કરવામાં અનિયમિતતાઓ	દોષી	(૫), (૬), (૭), (૮)
૧૪	કોઈપણ જાતની લિયેન કે હાઇપોથીકેશન વિના શેર ટ્રેડિંગ માટે લોન મંજૂર કરવામાં આવી	દોષી	(૫), (૬), (૭), (૮), (૯)
૧૫	ડાયરેક્ટર્સ અને તેમના સંબંધીઓને લોન મંજૂર કરવામાં આવી	દોષી	(૭), (૮), (૯)
૧૬	ફેર-ઓડિટ અહેવાલના ફક્ત ૨૬ મુજબની અનિયમિતતાઓ	દોષી નહિ	

જ. આ આરોપો કાયદાની બીજી અનુસૂચિ હેઠળ ઘડવામાં આવ્યા હતા. શિસ્ત સમિતિએ તેનો અહેવાલ સુપરત કર્યા પછી, કાઉન્સિલ એક નિષ્કર્ષ પર પહોંચી હતી અને પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે સામાવાળાનું નામ દૂર કરવા માટે ૨૪.૦૩.૨૦૦૫ પર હાઈકોર્ટને ભલામણ કરી હતી.

પરિષદના પોતાના પર રજૂઆતો

પ. કાઉન્સિલ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોપારકરે રજૂઆત કરી છે કે ૦૫ વર્ષના સમયગાળા માટે સામાવાળાને દૂર કરવાની ભલામણને તેની તારીખના ૧૬.૧૧.૨૦૦૪ અહેવાલમાં નોંધાયેલા શિસ્ત સમિતિના સ્પષ્ટ તારણો અને તેના તારણના ૨૪.૦૩.૨૦૦૫ અહેવાલમાં કાઉન્સિલના તારણોને ધ્યાનમાં રાખીને સમર્થન આપવું જરૂરી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે

સામાવાળાને શિસ્ત સમિતિ દ્વારા સાંભળવામાં આવ્યો હતો અને તેના બચાવને ધ્યાનમાં લીધા પછી, ગંભીર અનિયમિતતાઓને લગતા અહીં ઉપર ઉલ્લેખિત એટલે કે સંખ્યામાં ૦૮ જેટલા આરોપો સાબિત થયા છે અને કાઉન્સિલ દ્વારા તેના અહેવાલમાં તેની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે.તેમણે શિસ્ત સમિતિના દરેક નિષ્કર્ષ તરફ આ અદાલતનું ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે હકીકતમાં સામાવાળા, જે સામગ્રી એકત્ર કરવામાં આવી છે અને તેમને પૂરી પાડવામાં આવી છે તેના આધારે પોતાની નિર્દોષતા સાબિત કરવાનો બોજ સંતોષકારક રીતે ઉપાડવામાં અસમર્થ રહ્યો છે.

૬. કાયદાની કલમ ૨૧ (૩) ની જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કરતી વખતે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોપારકરે રજૂઆત કરી છે કે શિસ્ત સમિતિ દ્વારા અહેવાલ પ્રાપ્ત થયા પછી, જો પરિષદને લાગે કે સંસ્થાના સભ્ય કોઈ વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત છે, તો તે તે મુજબ તારણ નોંધશે, અને અનુગામી પેટા-કલમ એટલે કે પેટા-કલમ ૫ માં નિર્ધારિત રીતે આગળ વધશે, જે કાયદાની અનુસૂચિ ૨ માં સૂચિબદ્ધ ગેરવર્તણૂક સાથે સંબંધિત છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પેટા-કલમ ૫ થી કલમ ૨૧ ની જોગવાઈઓ હેઠળ, અરજદાર-પરિષદે સામાવાળાને ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠેરવ્યો છે, અને તે મુજબ, કેસ હાઈકોર્ટને મોકલી દીધો છે, એટલે કે તેની ભલામણ કાયદાની કલમ ૨૧ ની પેટા-કલમ ૬ ની જોગવાઈઓ હેઠળ હાઈકોર્ટ દ્વારા નિર્ણય લેવા માટે.

૭. વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોપારકરે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ રેગ્યુલેશન, ૧૯૮૮ (ટૂંકમાં "રેગ્યુલેશન્સ") ના રેગ્યુલેશન ૧૪ (૩) ની જોગવાઈઓનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે

અને રજૂઆત કરી છે કે કાઉન્સિલે શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ અને સામાવાળાની લેખિત રજૂઆત, જો કોઈ હોય તો, તેના પર વિચાર કરવો પડશે અને તેના તારણો રેકૉર્ડ કરવા પડશે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન કેસમાં, સામાવાળાને શિસ્ત સમિતિ તેમજ અરજદાર-પરિષદ દ્વારા સુનાવણીની તક આપવામાં આવી હતી, જો કે તે કાયદાની કલમ ૨૧ (૫) ના તબક્કે બિનજરૂરી છે અને તેથી, ગેરવર્તણૂક, જે શિસ્ત સમિતિ દ્વારા સાબિત કરવામાં આવી છે અને પરિષદ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે, તેને ૦૫ વર્ષના સમયગાળા માટે સભ્યોના રજિસ્ટરમાંથી સામાવાળાનું નામ દૂર કરીને સમર્થન આપવું જરૂરી છે.

૮. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે સામાવાળાનો એક સહયોગી એટલે કે. શ્રી મનુભાઈ પંચાલ એમ. એમ. સી. બી. કૌભાંડમાં પણ સંડોવાયેલા હતા અને જેમની સામે પરિષદે તેમને ૨ વર્ષના સમયગાળા માટે સભ્યોની નોંધણીમાંથી દૂર કરવાની ભલામણ કરી હતી અને હાઈકોર્ટમાં કરવામાં આવેલા સંદર્ભને ઉચ્ચ અદાલતે ૨૦૦૬ના ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ સંદર્ભ નંબર ૨માં પસાર કરેલા તેના તારીખના ૦૩.૧૧.૨૦૧૭ ના નિર્ણયમાં સમર્થન આપ્યું હતું. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન કેસમાં, શિસ્ત સમિતિની નોંધો એ વાતનો ખુલાસો કરશે કે સામાવાળાને કાર્યવાહીમાં સી.એ. શ્રી મનુભાઈ પંચાલ દ્વારા પણ મદદ કરવામાં આવી હતી, જોકે તેમને સમિતિ દ્વારા અટકાવવામાં આવ્યા હતા, અને તેથી, વર્તમાન સામાવાળાના કિસ્સામાં અરજદાર-પરિષદની ભલામણને સમર્થન આપતા સમાન આદેશ પસાર કરી શકાય છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે

શ્રી મનુભાઈ પંચાલ દ્વારા ૨૦૧૮ની એસએલપી નં.૧૬૫ તરીકે દાખલ કરવામાં આવેલી વિશેષ રજા અરજીને સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ૧૨.૦૧.૨૦૧૮ પર તર્કપૂર્ણ આદેશ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

૯. વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોપારકર, ભારત સંઘ અને અન્યો અન્ય વિરુદ્ધના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર આધાર રાખીને.પી. ગુણાશેકરન, (૨૦૧૫) ૨ એસ.સી.સી. ૬૧૦ અને અન્યો ભારતીય સ્ટેટ બેંક અને અન્યો અન્ય. વી. એસ. રામાધર સાઓ, ૨૦૨૫ એસ.સી.સી. ઓનલાઈન એસ.સી. ૧૭૫૨ એ રજૂઆત કરી છે કે શિસ્ત સમિતિના તારણોમાં ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા દખલગીરીનો અવકાશ ખૂબ જ મર્યાદિત છે અને અન્યો જ્યારે પરિષદ શિસ્ત સમિતિ દ્વારા નોંધાયેલા તારણો સાથે સંમત થાય છે ત્યારે વિગતવાર કારણ નોંધવાની જરૂર નથી.તેથી, એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે કાઉન્સિલની ભલામણ સ્વીકારવામાં આવે.તેમણે સી.એ. ટેક્સમેનના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર પણ આધાર રાખ્યો છે.કોમ ૧૦૦ (ગુજરાત).

સામાવાળાના વતી રજૂઆતો

૧૦. ઉપરોક્ત રજૂઆતોના જવાબમાં અને વર્તમાન સંદર્ભમાં અરજદાર- કાઉન્સિલની ભલામણોને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વાન વકીલ સૂશ્રી જાની એ શરૂઆતમાં રજૂઆત કરી છે કે કાઉન્સિલનો અહેવાલ રદબાતલ કરવો જરૂરી છે અને તેના દ્વારા કોઈ સ્વતંત્ર તારણો નોંધવામાં આવ્યા નથી.તેમણે રજૂઆત કરી

છે કે હકીકતમાં, અરજદાર-પરિષદનો અહેવાલ શિસ્ત સમિતિના તારણોની કટ-પેસ્ટ નોકરી સિવાય બીજું કંઈ નથી, અને અરજદાર-પરિષદ દ્વારા કોઈ સ્વતંત્ર તારણો નોંધવામાં આવતા નથી, જ્યારે સામાવાળાના કેસની ભલામણ કરવામાં આવે છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે પરિષદ માટે અહેવાલ તૈયાર કરતી વખતે સામાવાળાની રજૂઆતો અને રજૂઆતો પર સ્વતંત્ર રીતે તેના મગજને લાગુ કરવું ફરજિયાત છે.આ સંદર્ભમાં અને રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે નિયમનના નિયમન ૧૬ (૩) સાથે વાંચીને કાયદાની કલમ ૨૧ (૩) ની જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કર્યો છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે જોગવાઈઓ સ્વ-સ્પષ્ટીકરણાત્મક છે અને તેઓ આદેશ આપે છે કે અરજદાર-પરિષદે સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી રજૂઆતને ધ્યાનમાં લીધા પછી, શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ ધ્યાનમાં લેવો પડશે અને તેના સ્વતંત્ર તારણો નોંધવા પડશે, જે વર્તમાન કેસમાં ખૂટે છે.

૧૧. તેણીની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, વિદ્વાન વકીલ સૂશ્રી જાની એ (i) ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ પ્રાઇસ વોટરહાઉસ એન્ડ એ. એન. આર., ૧૯૯૭ વોલ્યુમ ૬ એસ.સી.સી. ૩૧૨, (ii) ડી.કે. અગ્રવાલ વિરુદ્ધ કાઉન્સિલ ઓફ ધ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ ઓફ ઇન્ડિયા, ૨૦૨૧ એસ.સી.સી. ઓનલાઇન એસ.સી. ૯૦૩, (iii) ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ એલ.કે. રત્ના અને અન્યો અન્ય, (૧૯૮૬) ૪ એસ.સી.સી. ૫૩૭ અને અન્યો (iv) ક્રાંતિ એસોસિએટ્સ

પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને અન્યો એ. એન. આર. વિ.મસૂદ અહમદ ખાન અને અન્યો અન્ય, (૨૦૧૦) ૯ એસ.સી.સી. ૪૯૬.

જવાબમાં કાઉન્સિલની રજૂઆત

૧૨. વિદ્વાન વકીલ સૂત્રી જાની દ્વારા પ્રચાર કરાયેલી ઉપરોક્ત રજૂઆતોના સામાવાળામાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોપારકરે રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિવાદીએ ગેરવર્તણૂકના તારણો અને તેને દોષિત ઠેરવવા સંબંધિત શિસ્ત સમિતિના અહેવાલ પર સવાલ ઉઠાવ્યો નથી અને તેથી, વિનંતી કરવામાં આવે છે કે કાઉન્સિલ દ્વારા હાઇકોર્ટમાં કરવામાં આવેલા સંદર્ભને સ્વીકારી શકાય.

પરિષદના કાર્યક્ષેત્ર અને સત્તાનું વિશ્લેષણ

૧૩. સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોની રજૂઆતો સાથે વ્યવહાર કરતા પહેલા, અમે અધિનિયમ અને નિયમન ૧૬ ની કલમ ૨૧ હેઠળ કાઉન્સિલના અવકાશ અને શક્તિ સાથે વ્યવહાર કરી શકીએ છીએ. કલમ ૨૧ નીચે મુજબ વાંચે છે:

"[૨૧.સંસ્થાના સભ્યોના ગેરવર્તણૂકને લગતી પૂછપરછમાં કાર્યવાહી –

(૧) જ્યાં સંસ્થા દ્વારા માહિતી પ્રાપ્ત થયા પછી અથવા તેને કરવામાં આવેલી ફરિયાદ પછી, પરિષદને પ્રથમ દૃષ્ટિએ એવો અભિપ્રાય હોય કે સંસ્થાના કોઈપણ સભ્ય કોઈ વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત છે, તો પરિષદ આ કેસ શિસ્ત સમિતિને મોકલશે અને શિસ્ત સમિતિ તે પછી નિયત થઈ શકે તેવી રીતે અને તપાસ હાથ ધરશે અને પરિષદને તેની તપાસના પરિણામની જાણ કરશે.

(૨) જો આવા અહેવાલની પ્રાપ્તિ પર કાઉન્સિલને લાગે કે સંસ્થાના સભ્ય કોઈ વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત નથી, તો તે તે મુજબ તેના તારણોને રેકૉર્ડ કરશે અને નિર્દેશ આપશે કે કાર્યવાહી દાખલ કરવામાં આવશે અથવા ફરિયાદને બરતરફ કરવામાં આવશે, જેમ કે કેસ હોઈ શકે છે.

(૩) જો આવા અહેવાલની પ્રાપ્તિ પર કાઉન્સિલને લાગે કે સંસ્થાના સભ્ય કોઈ વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત છે, તો તે તે મુજબ તારણ નોંધશે અને અનુગામી પેટા-કલમોમાં નિર્ધારિત રીતે આગળ વધશે.

(૪) જો એવું તારણ આવે કે સંસ્થાના કોઈ સભ્ય પ્રથમ અનુસૂચિ * માં નિર્દિષ્ટ વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત છે, તો પરિષદ સભ્યને આ કેસમાં તેની વિરુદ્ધ આદેશો પસાર કરવામાં આવે તે પહેલાં તેની સુનાવણી કરવાની તક પૂરી પાડશે અને તે પછી નીચે આપેલા કોઈપણ આદેશો કરી શકે છે, એટલે કે:-

(એ) સભ્યને ઠપકો આપવો;

(બી) કાઉન્સિલને યોગ્ય લાગે તેવા પાંચ વર્ષથી વધુ ન હોય તેવા સમયગાળા માટે રજિસ્ટરમાંથી સભ્યનું નામ દૂર કરવું, પરંતુ જ્યાં કાઉન્સિલને એવું લાગે કે કેસ એ છે કે જેમાં સભ્યનું નામ રજિસ્ટરમાંથી પાંચ વર્ષથી વધુ સમય માટે અથવા કાયમી ધોરણે દૂર કરવું જોઈએ, તો તે ખંડમાં ઉલ્લેખિત કોઈ આદેશ કરશે નહીં.

(અ) અથવા કલમ

(બી), પરંતુ આ કેસ તેની ભલામણો સાથે ઉચ્ચ અદાલતમાં મોકલશે.

(૫) જે ગેરવર્તણૂકના સંદર્ભમાં પરિષદે સંસ્થાના કોઈ સભ્યને દોષી ઠેરવ્યો હોય તે પેટા-કલમ (૪) માં ઉલ્લેખિત કોઈપણ ગેરવર્તણૂક

સિવાયનો ગેરવર્તણૂક હોય, તો તે તેની ભલામણો સાથે કેસ ઉચ્ચ અદાલતમાં મોકલશે.

(૬) પેટા-કલમ (૪) અથવા પેટા-કલમ (૫) હેઠળ કોઈ કેસ પ્રાપ્ત થયા પછી, ઉચ્ચ ન્યાયાલય કેસની સુનાવણી માટે તારીખ નક્કી કરશે અને સંબંધિત સંસ્થાના સભ્ય, પરિષદ અને કેન્દ્ર સરકારને આમ નક્કી કરેલી તારીખની નોટિસ આપશે અને આવા સભ્ય, પરિષદ અને કેન્દ્ર સરકારને સુનાવણીની તક પૂરી પાડશે અને તે પછી નીચે આપેલા કોઈપણ આદેશો કરી શકશે, એટલે કે:-

(એ) કાર્યવાહી હાથ ધરવા અથવા કેસ હોય તે પ્રમાણે ફરિયાદ રદ કરવાનો નિર્દેશ આપવો;

(બી) સભ્યને ઠપકો આપવો;

(સી) તેને સંસ્થાના સભ્યપદમાંથી કાયમી ધોરણે અથવા ઉચ્ચ ન્યાયાલયને યોગ્ય લાગે તેવા સમયગાળા માટે દૂર કરી શકાય;

(ડી) વધુ તપાસ અને અહેવાલ માટે કેસ કાઉન્સિલને મોકલવો.

(૭) ઉચ્ચ અદાલતને એવું જણાય કે તેની સમક્ષ પડતર કોઈ કેસ અન્ય ઉચ્ચ અદાલતમાં ટ્રાન્સફર કરવાથી ન્યાયના હેતુઓને પ્રોત્સાહન મળશે અથવા પક્ષકારોની સામાન્ય સગવડ તરફ ધ્યાન આપવામાં આવશે, તો તે આ રીતે કેસ ટ્રાન્સફર કરી શકે છે, જો કોઈ હોય તો, આવી શરતોને આધિન, જે તે લાદવા માટે યોગ્ય લાગે છે, અને જે ઉચ્ચ અદાલતમાં આવો કેસ ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે છે તે તેની સાથે વ્યવહાર કરશે જાણે કે કેસ કાઉન્સિલ દ્વારા તેને મોકલવામાં આવ્યો હોય.

સમજૂતી I-આ કલમમાં "ઉચ્ચ અદાલત" નો અર્થ એ છે કે અપીલની સર્વોચ્ચ દીવાની અદાલત, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતનો સમાવેશ થતો નથી, જે તે વિસ્તારમાં અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરે છે જેમાં જે વ્યક્તિના વર્તનની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે તે વ્યક્તિ વ્યવસાય કરે છે,

અથવા તપાસની શરૂઆતમાં તેનું મુખ્ય કાર્યસ્થાન ધરાવે છે:પરંતુ જ્યાં સંસ્થાના બે કે તેથી વધુ સભ્યોને લગતા કેસો કાઉન્સિલ દ્વારા વિવિધ ઉચ્ચ અદાલતોમાં મોકલવાના હોય, ત્યાં કેન્દ્ર સરકાર, ન્યાયના ઉદ્દેશો અને પક્ષકારોની સામાન્ય સુવિધાને ધ્યાનમાં રાખીને, નક્કી કરશે કે અન્યને બાકાત રાખીને ઉચ્ચ અદાલતોમાંથી કઈ તમામ સભ્યો સામેના કેસોની સુનાવણી કરશે.

સમજૂતી II-આ વિભાગના હેતુઓ માટે "સંસ્થાના સભ્ય" માં એવી વ્યક્તિનો સમાવેશ થાય છે જે કથિત ગેરવર્તણૂકની તારીખે સંસ્થાના સભ્ય હતા, જોકે તેમણે તપાસ સમયે સંસ્થાના સભ્ય બનવાનું બંધ કરી દીધું છે.

(૮) આ કલમ હેઠળની કોઈપણ તપાસના હેતુઓ માટે, કાઉન્સિલ અને શિસ્ત સમિતિને નીચેની બાબતોના સંદર્ભમાં સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ હેઠળ સિવિલ કોર્ટમાં નિહિત સમાન સત્તાઓ હશે, એટલે કે:-

(એ) કોઈ પણ વ્યક્તિને બોલાવવી અને તેની હાજરી લાગુ કરવી અને શપથ લઈને તેની તપાસ કરવી;

(બી) કોઈપણ દસ્તાવેજની શોધ અને ઉત્પાદન; અને

(સી) સોગંદનામા પર પુરાવા પ્રાપ્ત કરવા.

૧૪. કાયદાનું પ્રકરણ ૫ સંસ્થાના સભ્યોના ગેરવર્તણૂકને લગતી પૂછપરછમાં પ્રક્રિયા સૂચવે છે.તે વિવાદમાં નથી કે સામાવાળાને શિસ્તની કાર્યવાહીનો સામનો કરવો પડ્યો હતો અને શિસ્ત સમિતિ દ્વારા અનિયમિતતા માટે ૧૬ આરોપો ઘડવામાં આવ્યા હતા.જો કે, શિસ્ત સમિતિએ અરજદાર-પરિષદને પોતાનો અહેવાલ ૧૬.૧૧.૨૦૦૪ પર રજૂ કર્યો છે, જેમાં તેણે સાબિત થયેલા

૦૮ આરોપોને માન્ય રાખ્યા છે, અને કાયદાની બીજી અનુસૂચિમાં જણાવ્યા મુજબ તેને ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠેરવ્યો છે. કલમ ૨૧નો ઈશાદો ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની વ્યાવસાયિક અને અન્ય ગેરરીતિઓની તપાસ કરવાનો છે.

૧૫. અમે આ તબક્કે નિયમન ૧૬ ની જોગવાઈઓનો પણ સમાવેશ કરી શકીએ છીએ, જે શિસ્ત સત્તાધિકારી અને પરિષદ દ્વારા અપનાવવાની પ્રક્રિયાને સંચાલિત કરે છે.

"૧૬. શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ. –

(૧) શિસ્ત સમિતિ પોતાનો અહેવાલ પરિષદને સુપરત કરશે.

(૨) જ્યાં શિસ્ત સમિતિનું તારણ એ છે કે સામાવાળા વ્યાવસાયિક અને અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત છે, ત્યાં શિસ્ત સમિતિના અહેવાલની એક નકલ સામાવાળાને આપવામાં આવશે અને તેને પરિષદને લેખિતમાં રજૂઆત કરવાની તક આપવામાં આવશે.

(૩) કાઉન્સિલ સામાવાળાની લેખિત રજૂઆત સાથે શિસ્ત સમિતિના અહેવાલ પર વિચારણા કરશે, જો કોઈ હોય તો, અને જો તેના મતે, વધુ તપાસ જરૂરી હોય, તો આવી વધુ તપાસ કરવામાં આવશે, જેના પછી શિસ્ત સમિતિ દ્વારા વધુ અહેવાલ રજૂ કરવામાં આવશે.

(૪) કાઉન્સિલ, અહેવાલની વિચારણા અને વધુ અહેવાલ, જો કોઈ હોય તો, અને સામાવાળાની લેખિત રજૂઆત, જો કોઈ હોય તો, તેના તારણો રેકૉર્ડ કરશે:પરંતુ જો શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ એવો હોય કે સામાવાળા કોઈ વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત નથી, તો પરિષદ શિસ્ત સમિતિના અહેવાલની વિરુદ્ધ તેના તારણો નોંધશે નહીં.

(૫) કાઉન્સિલના તારણોની જાણ ફરિયાદી અને સામાવાળાને કરવામાં આવશે.

૧૬. કાયદાની કલમ ૨૧ની જોગવાઈઓ નિયમનના નિયમન ૧૬ સાથે વાંચીને શિસ્ત સમિતિ તેમજ પરિષદની ભૂમિકાને વિસ્તૃત કરે છે.નિયમન ૧૬ (૨) શિસ્ત સમિતિ સામાવાળાને તેનો અહેવાલ સુપરત કરે તે પછી કાર્યવાહી સૂચવે છે અને તે પરિષદને લેખિતમાં રજૂઆત કરવાની તક આપવાનો પણ આદેશ આપે છે.વધુમાં, નિયમન ૧૬ (૩) કાઉન્સિલને અહેવાલ પર વિચાર કરવા અને શિસ્ત સમિતિના અહેવાલને ધ્યાનમાં લીધા પછી, જો જરૂરી હોય તો વધુ તપાસ માટે જરૂરી આદેશો પસાર કરવાની સત્તા આપે છે.નિયમન ૧૬ (૪) પરિષદને અહેવાલની વિચારણા અને સામાવાળાની લેખિત રજૂઆત પછી તેના તારણો નોંધવા નિર્દેશ આપે છે અને આખરે નિયમન ૧૬ (૫) કાઉન્સિલને તેના તારણો ફરિયાદી અને સામાવાળાને જણાવવા નિર્દેશ આપે છે.

૧૭. નિયમન ૧૬ (૨) અને (૪) ની જોગવાઈઓ સાથે વાંચીને કાયદાની કલમ ૨૧ (૩) ની જોગવાઈઓનું નજીકથી વાંચન નિશ્ચિતપણે બે પાસાઓ સ્થાપિત કરે છે એટલે કે (i) શિસ્ત સમિતિ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી તપાસ અને (ii) પરિષદ દ્વારા તેના અહેવાલ પર વિચારણા.

૧૮. કાયદાની કલમ ૨૧ (૩) ની જોગવાઈઓ અભિવ્યક્તિનો ઉપયોગ કરે છે "તે તે મુજબ તારણ નોંધે છે" જેનો અર્થ છે કે પરિષદે શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ પ્રાપ્ત થયા પછી વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂકના તારણો નોંધવા પડે છે અને તેવી જ રીતે, નિયમન ૧૬ (૨) માં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે શિસ્ત સમિતિનું તારણ નોંધાયા પછી, સામાવાળાને વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય કોઈ ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠેરવતા, અહેવાલની એક નકલ સામાવાળાને આપવી

પડશે અને તેને પરિષદને લેખિતમાં રજૂઆત કરવાની તક આપવી પડશે.નિયમન ૧૬ (૪) "અહેવાલ અને રજૂઆતની વિચારણા પર અને તેના તારણોને રેકૉર્ડ કરવા" અભિવ્યક્તિનો પણ ઉપયોગ કરે છે.

૧૯. આમ, નિયમનના નિયમન ૧૬ (૨) અને (૪) સાથે વાંચેલા કાયદાની કલમ ૨૧ (૩) ની જોગવાઈઓ શિસ્ત સમિતિની રજૂઆત અને અહેવાલને ધ્યાનમાં લીધા પછી કાઉન્સિલને તેના તારણો નોંધવા માટે આદેશ આપે છે.કલમ ૨૧ (૩) અને નિયમન ૧૬ (૪) માં વપરાયેલ "તારણ" શબ્દ ખાલી ઔપચારિકતા ન હોઈ શકે અને તેના અહેવાલમાં શિસ્ત સમિતિ દ્વારા નોંધાયેલા તારણો પર પરિષદ દ્વારા બુદ્ધિનો ઉપયોગ થવો જોઈએ અને તેણે તેના સ્વતંત્ર તારણ પર પહોંચવું પડશે; સામાવાળાના બચાવ/પ્રતિનિધિત્વને ધ્યાનમાં લીધા પછી અને આખરે, અહેવાલ તૈયાર કરવો પડશે અને તેને ઉચ્ચ અદાલતમાં ભલામણ સાથે મોકલવો પડશે.

૨૦. કલમ ૨૧ અને નિયમન ૧૬ની જોગવાઈ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ દ્વારા ગેરવર્તણૂકના કિસ્સામાં હાથ ધરવાની ચાર સ્તરની કવાયત પૂરી પાડે છે.પ્રથમ તબક્કો કાઉન્સિલ દ્વારા કલમ ૨૧ (૧) હેઠળ પ્રથમ દૃષ્ટિએ અભિપ્રાય છે, બીજો તબક્કો શિસ્ત અધિકારી દ્વારા છે જેણે અહેવાલ તૈયાર કરવો પડે છે, ત્રીજો તબક્કો શિસ્ત સમિતિના અહેવાલ પર કાઉન્સિલના તારણો અને સભ્યનો બચાવ અથવા પ્રતિનિધિત્વ છે, અને ચોથો તબક્કો કાઉન્સિલ દ્વારા મોકલવામાં આવેલી ભલામણની વિચારણા છે, જે સભ્યને પાંચ વર્ષથી વધુ સમય માટે અથવા કાયમી ધોરણે રજિસ્ટરમાંથી દૂર કરવાની ભલામણ કરવામાં

આવે તો હાઈકોર્ટ દ્વારા અહેવાલ સાથે છે.કલમ ૨૧ (૫) હેઠળ હાઈકોર્ટની સત્તાઓ એટલી વ્યાપક છે કે તે હાઈકોર્ટને સંપૂર્ણ ન્યાય કરવા માટે કોઈપણ માર્ગ અપનાવવા માટે સક્ષમ બનાવે છે.

૨૧. આમ, સામાવાળાના અપરાધના તારણો નોંધવાના બે તબક્કાઓ છે, (i) શિસ્ત સમિતિ દ્વારા તેના અહેવાલમાં અને (ii) પરિષદ દ્વારા, જોકે, પરિષદે બચાવ અથવા સામાવાળા દ્વારા તેના સમક્ષ રજૂ કરાયેલા નિવેદનમાં ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાઓ પર પણ વિચાર કરવો જરૂરી છે.

પરિષદના અહેવાલનું વિશ્લેષણ

૨૨. સંદર્ભના રેકૉર્ડમાંથી નીચેની લાક્ષણિકતાઓ બહાર આવે છે:

એ. કલમ ૨૧ (૧) હેઠળ, કાઉન્સિલે સામાવાળાને ગેરવર્તણૂક માટે દોષી ઠેરવતા પ્રથમ દૃષ્ટિએ અભિપ્રાયની રચના કરી અને ૫.૦૨.૨૦૦૩ પર શિસ્ત સમિતિને કેસ મોકલ્યો.

બી. કલમ ૨૧ (૨) વર્તમાન કેસમાં આકર્ષાય નથી અને તેથી, બંને પક્ષો દ્વારા તેના પર આધાર રાખવામાં આવતો નથી.

સી. કલમ ૨૧ (૩) હેઠળ, કાઉન્સિલને ૧૬.૧૧.૨૦૦૪ પર શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ મળ્યો.આ જોગવાઈ આદેશ આપે છે કે અહેવાલ પ્રાપ્ત થયા પછી જો કાઉન્સિલને લાગે કે સંસ્થાના સભ્ય કોઈ વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત છે, તો તે તે મુજબ તારણ નોંધશે અને અનુગામી પેટા-કલમો એટલે કે પેટા-કલમો ૪,૫ અને ૬ માં

નિર્ધારિત રીતે આગળ વધશે.શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ બંને પક્ષોને મોકલવામાં આવ્યો હતો.

ડી. કલમ ૨૧ (જ) ની કલમ (બી) એ સ્પષ્ટ કરે છે કે જો કાઉન્સિલનો અભિપ્રાય હોય કે સભ્યને ૦૫ વર્ષથી વધુ સમયગાળા માટે અથવા કાયમી ધોરણે રજિસ્ટરમાંથી દૂર કરવામાં આવે, તો તે કલમ (એ) અથવા કલમ (બી) ને સંદર્ભિત કોઈ આદેશ આપશે નહીં પરંતુ તેની ભલામણ સાથે કેસ હાઈકોર્ટમાં મોકલશે.પેટા-કલમ પની જોગવાઈઓ સ્વ-સ્પષ્ટીકરણાત્મક છે, જે કોઈ સભ્યનું ગેરવર્તણૂક પેટા-કલમ જ એટલે કે પ્રથમ અનુસૂચિ હેઠળ ઉલ્લેખિત ગેરવર્તણૂકની શ્રેણી હેઠળ આવે તો કાઉન્સિલને તેની ભલામણો સાથે કેસ હાઈકોર્ટમાં મોકલવાનો આદેશ આપે છે.

એફ. કલમ ૨૧ (ડ) પેટા-કલમ જ અથવા પેટા-કલમ પ હેઠળ અહેવાલોની પ્રાપ્તિ પર ઉચ્ચ અદાલતની ભૂમિકા નક્કી કરે છે, જે બદલામાં કલમ (એ), (બી), (સી) અને (ડી) માં ઉલ્લેખિત ત્રણ ઘટનાઓમાં પરિણમે છે, જે કાં તો કાર્યવાહી દાખલ કરવા અથવા ફરિયાદને નકારી કાઢવા, સભ્યને ઠપકો આપવા અને સંસ્થાના સભ્યપદમાંથી કાયમી ધોરણે અથવા આવા સમયગાળા માટે દૂર કરવા અને વધુ તપાસ અને અહેવાલ માટે કેસ પરિષદને મોકલવાનો નિર્દેશ આપે છે.

૨૩. આ તબક્કે, અમે આનંદ બ્રધર્સ પી. લિમિટેડ વિરુદ્ધના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના પૂર્ણ ખંડપીઠે આપેલા નિર્ણયનો સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ. ભારત સંઘ, ૨૦૧૪ (૯) એસ.સી.સી. ૨૧૨, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે "શોધ" શબ્દના અર્થની તપાસ કરી છે, જે નીચે મુજબ છે:

"૧૩.ઉપરોક્ત પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે અંગ્રેજી ભાષા અને કાયદાના શબ્દકોશો અને લૉ લેક્સિકોન્સ 'શોધ' અભિવ્યક્તિને વ્યાપક અર્થ આપે છે.અભિવ્યક્તિનો મુખ્ય ઉપયોગ ન્યાયાધીશ, જ્યુરી, વહીવટી એજન્સી, મધ્યસ્થી અથવા રેફરી દ્વારા નિર્ણયના સંબંધમાં થાય છે.નિર્ણયને કાં તો તારણ, નિર્ણય અથવા નિષ્કર્ષ તરીકે વર્ણવવામાં આવે છે; વિવાદિત તથ્યો પર.તેને રેકૉર્ડ પરના પુરાવા દ્વારા સમર્થિત હકીકતના નિર્ધારણ તરીકે પણ વર્ણવવામાં આવે છે.તેનો એકબીજાના બદલે નિષ્કર્ષ અથવા નિર્ણય તરીકે ઉપયોગ થાય છે-કાનૂની વ્યવસાય અને અદાલતો દ્વારા વપરાતો શબ્દ."નિષ્કર્ષ" શબ્દને બ્લેકના લૉ ડિક્શનરી દ્વારા નીચે પ્રમાણે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યો છે:

"ભાષણ અથવા લેખનનો અંતિમ ભાગ (જેમ કે જ્યુરી દલીલ અથવા દલીલ);

તર્ક દ્વારા આવ્યો ચુકાદો; એક અનુમાનિત નિવેદન;

સંધિ, કરાર, સોદો વગેરેની સમાપ્તિ, પતાવટ અથવા અંતિમ વ્યવસ્થા.

૧૪. તે સામાન્ય બાબત છે કે તારણ બંને હોઈ શકે છે; હકીકતની શોધ અથવા કાયદાની શોધ.તે કાયદો અને હકીકતના મિશ્ર પ્રશ્ન પરનો તારણ પણ હોઈ શકે છે.કાનૂની મુદ્દા પર તારણના કિસ્સામાં મધ્યસ્થી એવા તથ્યો પર કે જે સાબિત થાય છે અથવા સ્વીકારવામાં આવે છે તેના વિકલ્પો શોધી શકે છે અને તે પ્રક્રિયાને ખુલ્લી પાડી શકે છે જેના દ્વારા તે આવા કોઈપણ તારણ પર પહોંચે છે.તે ત્યારે જ થાય છે જ્યારે નિષ્કર્ષને

તે કારણો દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવે છે જેના પર તે આધારિત હોય છે કે કોઈ તાર્કિક રીતે પ્રક્રિયાને તારણ રેકૉર્ડ કરવા સમાન ગણાવી શકે છે.નિષ્કર્ષના સમર્થનમાં આપવામાં આવેલા કારણો સાચા છે કે ખોટા તે કોઈ બાબત નથી.તેનું કારણ એ છે કે કારણો દ્વારા સમર્થિત નિષ્કર્ષ "તારણ" ની રચના કરે છે, પછી ભલે તે તારણ અથવા તેના સમર્થનમાં કારણો હકીકતો અથવા કાયદામાં ભૂલભરેલા હોય.તે પછી તે એક ખોટી શોધ હોઈ શકે છે પરંતુ તેમ છતાં તે એક શોધ હશે.મહત્વની બાબત એ છે કે એક શોધ મનના ઉપયોગની ધારણા કરે છે.મનનો ઉપયોગ મનની જાહેરાત દ્વારા શ્રેષ્ઠ રીતે દર્શાવવામાં આવે છે; બદલામાં મન કારણો રેકૉર્ડ કરીને શ્રેષ્ઠ રીતે પ્રગટ થાય છે.તે દરેક ન્યાયિક પ્રક્રિયાનો આત્મા છે જે પક્ષકારોના અધિકારને અસર કરે છે.આ હકીકતની શોધના કિસ્સામાં પણ સાચું છે જ્યાં તર્કની પ્રક્રિયા પણ જાહેર કરવી આવશ્યક છે જેથી તેને કલમ ૭૦ માં અભિવ્યક્તિનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે તે અર્થમાં શોધ તરીકે સ્વીકારવામાં આવે.

૨૪. આમ, સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ધારવામાં આવ્યું છે તેમ કાનૂની નિષ્કર્ષ ત્યારે જ 'તારણ' તરીકે લાયક ઠરે છે જ્યારે તે જણાવેલા કારણો દ્વારા સમર્થિત હોય.વિવેચનાત્મક રીતે, આ કારણોની શુદ્ધતા, પછી ભલે તે હકીકતમાં અથવા કાયદામાં યોગ્ય હોય અથવા ખોટી હોય, તે મહત્વનું નથી.એક તર્કપૂર્ણ નિષ્કર્ષ, જો મૂળભૂત રીતે ખોટો હોય તો પણ, હજુ પણ 'ભૂલભરેલું તારણ' બનાવે છે પરંતુ તેમ છતાં તે એક તારણ છે.આવશ્યક મુદ્દો એ છે કે 'શોધ' માટે મનનો ઉપયોગ જરૂરી છે, જે અંતર્ગત તર્કને જાહેર કરીને સૌથી અસરકારક રીતે દર્શાવવામાં આવે છે.કારણો નોંધવાની આ પ્રક્રિયા દરેક ન્યાયિક કાર્યવાહીનો મુખ્ય સિદ્ધાંત છે જે પક્ષકારોના અધિકારોને અસર કરે છે.

૨૫. કાયદાની જોગવાઈઓ તેમજ નિયમન અને કાયદાની કલમ ૨૧ (૩) ની જોગવાઈઓમાં અને નિયમોમાં સમાવિષ્ટ "તારણો" શબ્દના અર્થની તપાસ કર્યા પછી, અમારો અભિપ્રાય છે કે અરજદાર-પરિષદનો અહેવાલ અર્ધ-ન્યાયિક સત્તા તરીકે કામ કરતી વખતે સ્વતંત્ર તારણો નોંધવામાં સ્થાયી કાનૂની દૃષ્ટાંતરૂપ ન્યાયનિર્ણય માં નિષ્ફળ જાય છે, અને નીચે આપેલા કારણોસર કલમ ૨૧ (૩) તેમજ નિયમો ૧૬ ની જોગવાઈઓમાં પણ નિષ્ફળ જાય છે:

- તે વિવાદમાં નથી અને હકીકતમાં વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોપારકર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે પરિષદના અહેવાલમાં શિસ્ત સમિતિનો સંપૂર્ણ અહેવાલ શબ્દશઃ સામેલ છે અને તારણો માત્ર પરિષદના અહેવાલના ફક્ત નંબર ૮ સુધી મર્યાદિત છે.
- કાઉન્સિલના અહેવાલના અવલોકનથી ખુલાસો થાય છે કે સામાવાળાએ ફરિયાદી તરફથી ૧૭.૦૧.૨૦૦૫ અને ૨૦.૦૧.૨૦૨૫ પર લેખિત રજૂઆત કરી હતી અને સામાવાળા દ્વારા ૧૭.૦૩.૨૦૦૫ પર લેખિત રજૂઆત કરી હતી અને ફરિયાદીના અધિકૃત પ્રતિનિધિ અને તેની સમક્ષ ફરિયાદીની કાઉન્સિલ દ્વારા મૌખિક રજૂઆત પણ કરી હતી. આ સ્પષ્ટ તારણ શિસ્ત સમિતિ દ્વારા તેમજ અરજદાર-પરિષદ દ્વારા ૨૨ થી ૨૪ માર્ચ, ૨૦૦૫ દરમિયાન નવી દિલ્હી ખાતે સંસ્થાની કચેરીમાં યોજાયેલી પરિષદની ૨૪૯મી બેઠકની વિગતોમાં નોંધવામાં આવ્યું છે. આમ, કાઉન્સિલ સમક્ષ, સામાવાળાએ તેની તારીખ ૧૭.૦૩.૨૦૦૫ ની લેખિત

રજૂઆત કરી હતી અને તેના અધિકૃત પ્રતિનિધિ વતી મૌખિક રજૂઆત પણ કરી હતી.

- ઉપરોક્ત તથ્યો નોંધ્યા પછી, પરિષદે માત્ર શિસ્ત અધિકારીઓના સમગ્ર અહેવાલનો સમાવેશ કર્યો છે, અને અમને લાગે છે કે તે એક કટ-પેસ્ટ કાર્ય છે. અહેવાલ પાનું નં. ૩૦૮ થી ૩૬૧ સુધી ચાલે છે.
- શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ રજૂ/સમાવિષ્ટ કર્યા પછી, આખરે, જેમ કે વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોપારકર દ્વારા અમારી સમક્ષ પ્રચાર કરવામાં આવ્યો હતો, અરજદાર-પરિષદે તેના તારણો નોંધ્યા છે, જેનો અમે નીચે પ્રમાણે સમાવેશ કરીએ છીએ:

"૬. ફરિયાદીએ શિસ્ત સમિતિના અહેવાલ પર ૧૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૫ અને ૨૦મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૫ના રોજ પોતાની લેખિત રજૂઆત રજૂ કરી હતી. ન તો તેઓ અને ન તો તેમના અધિકૃત પ્રતિનિધિ મૌખિક રજૂઆત કરવા માટે પરિષદ સમક્ષ હાજર થયા હતા.

૭. સામાવાળાએ શિસ્ત સમિતિના અહેવાલ પર ૧૭મી માર્ચ, ૨૦૦૫ના રોજ પોતાની લેખિત રજૂઆત રજૂ કરી હતી. તેઓ તેમના અધિકૃત પ્રતિનિધિ શ્રી આર. મુરલીધર, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ સાથે મૌખિક રજૂઆત કરવા માટે કાઉન્સિલ સમક્ષ હાજર થયા હતા.

૮. કાઉન્સિલે ૧૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૫ અને ૨૦મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૫ના રોજ ફરિયાદકર્તા પાસેથી પ્રાપ્ત લેખિત રજૂઆત અને ૧૭મી માર્ચ, ૨૦૦૫ના રોજ સામાવાળા પાસેથી પ્રાપ્ત લેખિત રજૂઆત અને અધિકૃત પ્રતિનિધિ અને સામાવાળાના વકીલ દ્વારા

કરવામાં આવેલી મૌખિક રજૂઆત સાથે શિસ્ત સમિતિના અહેવાલને ધ્યાનમાં લીધો હતો.

૯. ૧૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૫ અને ૨૦મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૫ના રોજ ફરિયાદકર્તા પાસેથી પ્રાપ્ત લેખિત રજૂઆતો અને ૧૭મી માર્ચ, ૨૦૦૫ના રોજ સામાવાળા પાસેથી પ્રાપ્ત લેખિત રજૂઆત અને તેની સમક્ષ સામાવાળાના વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી મૌખિક રજૂઆતો સાથે શિસ્ત સમિતિના અહેવાલ પર વિચારણા કર્યા પછી, પરિષદે નિર્ણય લીધો:

(એ) શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ એ હદ સુધી સ્વીકારવો કે જેમાં સામાવાળાને આરોપ એન. ઓ. એસ. ના વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો ન હોય. ૧, ૨, ૩, ૬, ૭, ૮ (i), ૮ (ii), ૮ (iii), ૮ (v), ૧૦ ૧૨ અને ૧૬.

(બી) શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ સ્વીકારવો જેમાં સામાવાળાને નીચેના આરોપો અને તેમની સામે આપવામાં આવેલી અનુરૂપ કલમોના સંદર્ભમાં વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો. –

(૧) ચાર્જ નંબર ૪,૫,૮ (iv) અને ૧૪-ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૯ની બીજી અનુસૂચિના ભાગ ૧ની કલમ (૫), (૬), (૭), (૮) અને (૯) ના અર્થમાં દોષિત;

(૨) ચાર્જ નંબર ૯-ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૯ની બીજી અનુસૂચિની કલમ ૧ની કલમ (૮) અને (૯) ના અર્થમાં દોષિત અને;

(૩) ચાર્જ નં. ૧૧-ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૯ની બીજી અનુસૂચિના ભાગ ૧ની કલમ (૮) ના અર્થમાં દોષિત

(જ) ચાર્જ નં.૧૩-ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ એક્ટની બીજી અનુસૂચિની કલમ (૫), (૬), (૭) અને (૮) ના અર્થમાં દોષિત,

(પ) ચાર્જ નંબર ૧૫-ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૯ની બીજી અનુસૂચિની કલમ (૭), (૮) અને (૯) ના અર્થમાં દોષિત; "

૨૬. નોંધ કર્યા પછી, ઉપરોક્ત કહેવાતા 'તારણો' પરિષદે ફક્ત નં.૧૦ માં પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે સભ્યોની નોંધણીમાંથી સામાવાળાનું નામ દૂર કરવા માટે ઉચ્ચ અદાલતની ભલામણ કરવાનો નિર્ણય લીધો છે.કાઉન્સિલના સમગ્ર તારણો માત્ર ફક્ત ૯ માં મર્યાદિત છે.તેણે ખૂબ જ ટૂંકમાં નોંધ્યું છે કે "તેઓએ સામાવાળા દ્વારા તારીખની ૧૭.૦૩.૨૦૦૫ લેખિત રજૂઆત અને અધિકૃત પ્રતિનિધિ અને પરિષદ દ્વારા કરવામાં આવેલી મૌખિક રજૂઆતોને પણ ધ્યાનમાં લીધી હતી, અને ફરિયાદી દ્વારા પ્રાપ્ત અને સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવેલી આવી લેખિત રજૂઆતો સાથે શિસ્ત સમિતિના અહેવાલને ધ્યાનમાં લીધા પછી, શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ તે હદ સુધી સ્વીકારવાનો નિર્ણય લીધો છે, જેમાં સામાવાળાને દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો ન હતો અને તે અહેવાલને પણ સ્વીકારવાનો નિર્ણય લીધો છે, જેમાં સામાવાળાને અહીં ઉપર જણાવ્યા મુજબ આરોપો સાથે વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક માટે દોષી ઠેરવવામાં આવ્યો છે".આ અવલોકનો સિવાય, અમને સામાવાળા વતી રજૂઆતો અથવા મૌખિક રજૂઆતો સાથે સંકળાયેલા કોઈ તારણો અથવા કારણો મળતા નથી.કાઉન્સિલ દ્વારા કોઈ સ્વતંત્ર કારણો નોંધવામાં આવ્યા નથી, અને સામાવાળા દ્વારા ઉઠાવવામાં

આવેલી દલીલો/રજૂઆતો પર કાર્યવાહી કરીને શિસ્ત સમિતિના અહેવાલ પર સ્વતંત્ર તારણોથી અહેવાલ વંચિત છે.કાઉન્સિલે માત્ર કટ-પેસ્ટ કામ કર્યું છે અને શિસ્ત સમિતિનો સંપૂર્ણ અહેવાલ તેના અહેવાલમાં રજૂ કર્યો છે.

૨૭. અમે પ્રાઇસ વોટરહાઉસ અને એ. એન. આર. (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો પણ ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે નિયમનના નિયમન ૧૬ની જોગવાઈઓ અને કાયદાની કલમ ૨૧ની જોગવાઈઓની તપાસ કર્યા પછી નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે:

"૧૪..... નિયમન ૧૬ એ શિસ્ત સમિતિ દ્વારા હાથ ધરવા માટે માત્ર એક સક્ષમ જોગવાઈ છે, જે એક તથ્ય શોધતી ગૌણ પ્રત્યાયોજિત સંસ્થા છે, જેનું તારણ સંસ્થાના સભ્યના વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂકના દોષિત ન હોવા પર નિર્ણાયક નથી.કલમ ૨૧ અને નિયમન ૧૬ માં સંબંધિત જોગવાઈઓનું સંયુક્ત વાંચન સૂચવે છે કે કાઉન્સિલ દ્વારા અપરાધ અથવા બિન-અપરાધના તારણની નોંધણી આગળની કાર્યવાહી કરવા અથવા ફરિયાદને નકારી કાઢવા અથવા આગળની પ્રક્રિયા માટે ફરજિયાત છે.કાઉન્સિલે સભ્ય દ્વારા રજૂ કરાયેલ સમજૂતી અને શિસ્ત સમિતિ સમક્ષ તપાસમાં રજૂ કરાયેલા પુરાવા અને શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ સ્વતંત્ર રીતે ધ્યાનમાં લેવો જરૂરી છે.તે એક આંતરિક વ્યવસ્થા પૂરી પાડે છે, જેના હેઠળ પરિષદે પોતે સંસ્થાના સભ્ય અથવા સહયોગી સભ્યના વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂકના કેસની તપાસ કરવી જરૂરી છે, જેમાં શિસ્ત સમિતિ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા અહેવાલ, સમિતિ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવા અને ગુનેગાર સભ્ય દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા સ્પષ્ટીકરણની મદદ લેવી જરૂરી છે.ગુનેગાર સભ્યએ વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક કરી છે કે નહીં

તે તારણ સુધી પહોંચવા માટે સમગ્ર સામગ્રી કાઉન્સિલ સમક્ષની કાર્યવાહીનો રેકૉર્ડ બનાવે છે.... "

૨૮. આમ, સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા મુજબ, પરિષદે સભ્ય દ્વારા રજૂ કરાયેલ સમજૂતી અને શિસ્ત સમિતિ સમક્ષ તપાસમાં રજૂ કરાયેલા પુરાવા અને શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ સ્વતંત્ર રીતે ધ્યાનમાં લેવો જરૂરી છે. એવું માનવામાં આવે છે કે નિયમન એક આંતરિક પદ્ધતિ પ્રદાન કરે છે, જેના હેઠળ પરિષદે પોતે સંસ્થાના સભ્ય અથવા સહયોગી સભ્યના વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂકના કેસની તપાસ કરવી જરૂરી છે, જેમાં શિસ્ત સમિતિ દ્વારા રજૂ કરાયેલા અહેવાલ, સમિતિ સમક્ષ રજૂ કરાયેલા પુરાવા અને ગુનેગાર સભ્ય દ્વારા આપવામાં આવેલા સ્પષ્ટીકરણની મદદ લેવી જરૂરી છે.

૨૯. તેવી જ રીતે, ડી.કે. અગ્રવાલ (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે ફકરા નં.૨૧ અને ૨૨ માં આ રીતે ચુકાદો આપ્યો છે:

"૨૧.કહેવાની જરૂર નથી કે, કલમ ૨૧ અર્ધ-ન્યાયિક પ્રકૃતિ હેઠળ કાઉન્સિલ દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી સત્તા.કાઉન્સિલની ભલામણોનું અવલોકન દર્શાવે છે કે તેણે શિસ્ત સમિતિનો અહેવાલ, લેખિત નિવેદન અને અપીલકર્તાની મૌખિક રજૂઆતની ચર્ચા કરી ન હતી જ્યારે તે નિષ્કર્ષ પર આવ્યો કે તે ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત છે.જો કે, કાઉન્સિલની ભલામણોના અંતિમ ભાગમાં ખોટું નિવેદન આપવામાં આવ્યું હતું કે કાઉન્સિલે રેકૉર્ડ પરની તમામ સામગ્રી અને અપીલકર્તાની લેખિત અને મૌખિક રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધી હતી.શિસ્ત સમિતિના અવલોકનોને કોઈ પણ પ્રકારની કલ્પના દ્વારા તારણો તરીકે ગણી શકાય નહીં.શ્રેષ્ઠ રીતે, તેમને એવી સામગ્રી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે જે પરિષદ દ્વારા વિચારણા હેઠળના ક્ષેત્રમાં આવે છે.કાઉન્સિલ તેના પોતાના સ્વતંત્ર

તારણો આપવામાં નિષ્ફળ રહી છે.પરિષદ દ્વારા કરવામાં આવેલી ભલામણો સ્વતંત્ર કારણોસર સમર્થિત નથી.અમારા મતે, ભલામણો કાઉન્સિલ દ્વારા ચાંત્રિક રીતે કરવામાં આવી છે.

૨૨. કારણોની નોંધણી એ કુદરતી ન્યાયનો સિદ્ધાંત છે અને દરેક ન્યાયિક/અર્ધ-ન્યાયિક આદેશને લેખિતમાં નોંધવાના કારણો દ્વારા સમર્થન આપવું આવશ્યક છે.તે નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં પારદર્શિતા અને નિષ્પક્ષતાની ખાતરી આપે છે.જે વ્યક્તિ પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત છે તે જાણવા માંગે છે કે તેની રજૂઆતો શા માટે સ્વીકારવામાં આવી નથી.કારણો આપવાથી એ સુનિશ્ચિત થાય છે કે સુનાવણીને અર્થહીન નાટક તરીકે રજૂ કરવામાં ન આવે.જ્યાં સુધી કોઈ ન્યાયિક સંસ્થાએ કારણો આપવાની અને તે જે પુરાવા પર આધાર રાખે છે તે દર્શાવતા હકીકતના તારણો બનાવવાની જરૂર ન હોય ત્યાં સુધી, તે જાણવાની કોઈ રીત નથી કે સંબંધિત સંસ્થાએ સુનાવણીમાં રજૂ કરવામાં આવેલી દલીલો અને પુરાવાઓને ખરેખર લાગુ કરી અને તેનું મૂલ્યાંકન કર્યું.કારણ આપવું વધુ જરૂરી છે કારણ કે તે પક્ષને સંતોષ આપે છે જેની સામે નિર્ણય લેવામાં આવે છે.તે એક જાણીતો સિદ્ધાંત છે કે ન્યાય માત્ર થવો જોઈએ નહીં પણ તે થતો પણ જોવો જોઈએ.ગેરવાજબી નિર્ણય ન્યાયી હોઈ શકે છે, પરંતુ તે અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિને એવું લાગતું નથી.બીજી બાજુ, તર્કપૂર્ણ નિર્ણયમાં નિષ્પક્ષતા અને ન્યાયનો દેખાવ હશે.

૩૦. આ તબક્કે, અમે ચેરમેન, એલ. આઈ. સી. ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્યો ઓ. આર. એસ. વિ. ના કિસ્સામાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ.એ. માસિલામણિ, (૨૦૧૩) ૬ એસ.સી.સી. ૫૩૦, જેણે "વિચારણા" શબ્દને સમજાવ્યો છે, જે નીચે મુજબ છે:

"૧૯."વિચાર કરો" શબ્દનું ઘણું મહત્વ છે.તેનો શબ્દકોશ અર્થ એ જ છે, "વિચારવું", "તરીકે ગણવું" અથવા "માનવામાં આવે છે".

તેથી, આ અસરનો સ્પષ્ટ અર્થ એ છે કે, મનનો સક્રિય ઉપયોગ થવો જ જોઈએ.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, "વિચારણા" શબ્દ કોઈ બાબતના તમામ સંબંધિત પાસાઓને ધ્યાનમાં લેવાનું સૂચન કરે છે.આમ, વૈધાનિક સત્તાધિકારી દ્વારા અભિપ્રાયની રચના, રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીના સંદર્ભમાં મગજના તીવ્ર ઉપયોગને પ્રતિબિંબિત કરવી જોઈએ.સત્તાના આદેશથી જ મનની આવી અરજી જાહેર થવી જોઈએ.અપીલ સત્તાધિકારી ફક્ત શિસ્ત સત્તાધિકારી દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી ભાષાને અપનાવી શકતા નથી અને તેના આદેશની પુષ્ટિ કરવા માટે આગળ વધી શકતા નથી.

૩૧. આમ, સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું છે કે "વિચારણા" શબ્દનું ખૂબ મહત્વ છે અને તેનો શબ્દકોશ અર્થ "વિચારવું", "તરીકે ગણવું" અને "હોવાનું માનવું" છે અને મનનો સક્રિય ઉપયોગ હોવો જોઈએ અને આ શબ્દ બાબતના તમામ સંબંધિત પાસાઓની ધારણાઓને ધ્યાનમાં લેવો જોઈએ, અને આમ, વૈધાનિક સત્તાવાળાઓ દ્વારા અભિપ્રાયની રચના, રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીના સંદર્ભમાં મગજના તીવ્ર ઉપયોગને પ્રતિબિંબિત કરવી જોઈએ.કાઉન્સિલે માત્ર એટલું જ કહ્યું છે કે તેણે સામાવાળાની રજૂઆતને ધ્યાનમાં લીધી છે, સામગ્રી સાથે વ્યવહાર કર્યા વિના, જે મનની બિન-અરજી દર્શાવે છે.કાયદાની કલમ ૨૧ની જોગવાઈઓ ગેરવર્તણૂકમાં સભ્યનો દોષ નક્કી કરવા માટે પરિષદ પર ગંભીર અને ભારે જવાબદારી મૂકે છે, અને કાયદો ખાસ કરીને સંચાલક પરિષદને સભ્યના પ્રતિનિધિત્વની અવગણના કરીને શિસ્ત સમિતિના તારણોને વિચાર્યા વિના તેના સ્વતંત્ર તારણો નોંધવાની ફરજ સોંપે છે.

૩૨. વર્તમાન કિસ્સામાં, કાઉન્સિલના અહેવાલમાં મનની અરજી અને તમામ સંબંધિત પાસાઓની વિચારણાના તમામ પાસાઓ ખૂટે છે.આમ, માત્ર આ એકમાત્ર આધાર પર, અહેવાલ અને કાઉન્સિલની ભલામણ સ્વીકારવા માટે લાયક નથી.

૩૩. સામાવાળાના સહયોગી શ્રી મનુભાઈ પંચાલના કિસ્સામાં કાઉન્સિલ દ્વારા મૂકવામાં આવેલી નિર્ભરતા, જે કૌભાંડમાં સંડોવાયેલી હતી અને શિસ્તભંગની કાર્યવાહીને પણ આધિન હતી, જે ૨૦૦૬ના ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ સંદર્ભ નંબર ૨માં પરિણમી હતી, જે ૦૩.૧૧.૨૦૧૭ પર ફેસલ તા. હતી, તે કાઉન્સિલના બચાવમાં નહીં આવે, કારણ કે આ અદાલતના સંકલન ખંડપીઠે ૦૩.૧૧.૨૦૧૭ ના રોજ શ્રી મનુભાઈ પંચાલને સભ્યોના રજિસ્ટરમાંથી ૨ વર્ષના સમયગાળા માટે દૂર કરવાની અરજદાર-કાઉન્સિલની ભલામણને સ્વીકારીને કરેલા નિર્ણયની ઝીણવટભરી તપાસ પર, તે દર્શાવે છે કે વર્તમાન સંદર્ભમાં ઉઠાવવામાં આવેલો મુદ્દો ન તો ઉઠાવવામાં આવ્યો છે અને ન તો સંકલન ખંડપીઠે તેની સાથે વ્યવહાર કર્યો છે.ઉપરોક્ત ચુકાદા સામે, સર્વોચ્ચ અદાલતે એસ. એલ. પી. ને પણ ફગાવી દીધી છે, જોકે, શ્રી મનુભાઈ પંચાલ એન્ડ કંપનીના કેસમાં જે આધારો ઉઠાવવામાં આવ્યા છે, તે બિન-બોલતા આદેશ અને સામાવાળા-પરિષદ દ્વારા સામાવાળા-પરિષદ સમક્ષ રજૂઆતો અને રજૂઆતો પર તેમના દ્વારા રજૂ કરાયેલા મનના બિન-ઉપયોગ અંગે ઉઠાવવામાં આવ્યા છે. તેથી, અમે આ સંબંધમાં વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોપારકરની રજૂઆતોને સ્વીકારતા નથી.

૩૪. આ નિર્ણય, કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ અરુણ પુરુષોત્તમ કાપડિયા, (૨૦૧૪) ૪૧ ટેક્સમેનના કિસ્સામાં લેવામાં આવ્યો હતો.કોમ ૩૦૮ (ગુજરાત), જેના પર વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોપારકર દ્વારા નિર્ભરતા મૂકવામાં આવી છે, તે પણ બચાવમાં નહીં આવે કારણ કે તે વર્તમાન સંદર્ભમાં ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાઓ અને સામાવાળા દ્વારા રજૂ કરાયેલા મુદ્દાઓ સાથે પણ વ્યવહાર કરતું નથી.વધુમાં, તે કેસમાં સામાવાળા વતી કોઈ હાજર નહોતું થયું અને ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા કાર્યવાહી એકપક્ષીય રીતે હાથ ધરવામાં આવી હતી.જ્યાં સુધી સી.એ. રાજેશ (ઉપરોક્ત) ના કેસની વાત છે, ત્યાં સુધી તે નિયમનના નિયમન ૧૬ સાથે વાંચેલા અધિનિયમની કલમ ૨૧ની જોગવાઈઓ હેઠળ ફરજિયાત તરીકે અરજદાર-પરિષદ દ્વારા બિન-બોલતા આદેશ અને મનની બિન-અરજી અંગે ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલો સાથે પણ વ્યવહાર કરતું નથી.પી. ગુણાશેકરન (સુપ્રા) અને રામધર સાવ (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં નિર્ણય પણ વર્તમાન સંદર્ભમાં લાગુ થશે નહીં.બંને કેસો કર્મચારીઓની સેવાની બાબતોમાં શિસ્ત અધિકારી અને અપીલ અધિકારીના તારણોની તપાસ કરતી વખતે ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તા સાથે સંબંધિત છે, અને કાયદાની કલમ ૨૧ અને નિયમનના નિયમન ૧૬ ની જોગવાઈઓ અથવા કોઈપણ સમાન સામગ્રીની જોગવાઈઓ સાથે દૂરથી જોડાયેલા નથી.કાયદાની કલમ ૨૧ અને નિયમનના નિયમન ૧૬ ની જોગવાઈઓ દ્વારા કાઉન્સિલને આપવામાં આવેલી ભૂમિકા કાઉન્સિલને

ગેરવર્તણૂક સાથે વ્યવહાર કરતા કર્મચારીઓની સેવાની બાબતમાં ભૂમિકા સમાન અપીલ અધિકારીના પાયા પર મૂકતી નથી.

નિર્ણય

૩૫. આમ, કાયદાની કલમ ૨૧ (૫) હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે, અમે પરિષદના અહેવાલ અને ભલામણને સ્વીકારવાને યોગ્ય માનતા નથી. તેને બાજુ પર મૂકી દેવામાં આવે છે અને આ બાબત કાયદા અનુસાર અને અહીં ઉપર કરવામાં આવેલા અવલોકનોના પ્રકાશમાં નવેસરથી વિચારણા અને નિકાલ માટે કાઉન્સિલને પરત મોકલવામાં આવે છે.

૩૬. સંદર્ભ વર્ષ ૨૦૦૬ નો હોવાથી, અમે કાઉન્સિલને આ બાબતને શક્ય તેટલી ઝડપથી ધ્યાનમાં લેવા અને નિકાલ કરવા નિર્દેશ આપીએ છીએ, પરંતુ આ આદેશની નકલ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ત્રણ મહિના કરતાં વધુ સમય સુધી નહીં. પક્ષોની તમામ દલીલો ખુલ્લી રાખવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ એ.એસ. સુપેહિયા)

(ન્યાયમૂર્તિ પ્રણવ ત્રિવેદી)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.